

**אמרי שפר אוסף 'ר'
מתוך "ליקוטי שמואל"
מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ
eisikovits1@gmail.com**

אדם הנמצא בבידוד או סגור בביתו ואין לו אפשרות להוציא חמצו מביתו ולשרפו, יכול לכתחילה לפורר החמץ לחתיכות קטנות ולזרקו לבית הכיסא שהרי כך הוא מבוער מן העולם (מ"ב סי' תמ"ה סק"ה), ובבניינים של מגורים יודא שלא יסתום עי"ז הביוב וימצא החמץ בדירתו של חברו.

אדם חלש, זקן וחולה יכול לסמוך על שיעור הכי קטן לאכילת מרור (מ"ב סי' תפ"ו סק"א) שהוא לפי הגר"ח נאה 3.17 גרם, ותוך כדי שיעור של 9 דקות.

אומר דוד המלך: "מלוה ה' חונן דל". אדם המלווה לעני נחשב כמלווה להקב"ה.

איזהו עושק? שואל התלמוד, "אמר רב חסדא: לך ושוב, לך ושוב, זה הוא עושק." (בבא מציעא דף קי, ב).

אם אי אפשר להגיע לרב בעצמו, יכול למנות הרב שליח דרך הטלפון שהרי מעיקר הדין אין צורך בקנין למינוי שליחות (שו"ע חו"מ סי' קפ"ב ס"א), ולכן השנה שיש קושי להגיע לרב עקב בידוד או איסור להסתובב בין אנשים, אפשר לסדר המכירה דרך הטלפון (הגריש"א, הגר"נ קרליץ סידור פסח כהלכתו פי"א הע' 25), דרך הפקס או ע"י אימייל וכדומה, והשכר טירחא של הרב יכול וראוי לסדר בהזדמנות אחרת..

אם חולה אינו יכול לשתות יין או מיץ ענבים, ישתה חמר מדינה הכשר לפסח, כגון מיץ תפוזים טהור 100%, קפה [שתים הראשונים, גם עם חלב] או תה כל מקום לפי הנהוג (מ"ב סק"ז).

אמר הגה"צ ר' ישראל סלנטר זצ"ל לפני שאדם מוציא דבריו מפיו הוא הבעל הבית על דיבוריו, אבל אחרי שדיבר והוציאו מפיו הדיבור בעל הבית עליו.

"אמר רב חנינא אחת לשישים שנה ולשבעים שנה הקב"ה מביא דבר – מגיפה גדול בעולם ומכלה מהם את הממזרים ונוטל עמהם כשרים שלא לפרסם את החטאים" (מדבר רבה ט ח).

אנו חוזרים ושונים שיזהר כל אחד לשמור על סדרי יומו בתורה עבודה וגמילות חסדים והכנה הראויה לחג המצות הבעל"ט, להתחזק באמונה ובטחון בשמחה ובטוב לבב, ובפרט לתת לב לאלו הזקוקים ביותר לעזרה וסיוע בימים אלו וביחוד לאברכים ובני תורה וכאלו אשר נשבר מטה לחמם בצוק העיתים, ועוללים שאלו לחם לאכול ובגד ללבוש, ויהיה זה להם לפדיון נפש. ולהרבות בחסד בין אדם לחבירו. ולהתחזק בעניני קדושה וצניעות שנפרצו לאחרונה באופן מבהיל, ובזכות נשים צדקניות נגאלו ועתידין להגאל בב"א.

אפשר לגור בגן עדן ולהרגיש גיהנום. ולהיפך, אפשר לחיות בתנאים לא כ"כ טובים ובכל זאת להרגיש גן עדן. אנחנו נחליט איפה ואיך נחיה.

את הסדר יערוך המבודד בחדרו, עם כל מצוותיו. למה נשתנה' ייגשו ילדיו סמוך לחדרו וישאלו את ארבע הקושיות, והוא יאמר להם דבר מה הקשור לסיפור יציאת מצרים ויקיים את 'הגדת לבנך'. אם רק אשתו בבית, תשאל היא אותו את ארבע הקושיות. ואם הוא שוהה לבדו – ישאל את עצמו וגם יענה.

בדרך כלל נוהגים להחמיר בכל מיני חומרות משום 'חומרא דפסח', מפני שחמץ הוא איסור כרת, ורגיל בו כל השנה, ולכן מי שיכול להמשיך בדרך זה, ימשיך כמנהגו, מ"מ בשעת הסכנה ובעת הדחק ולאור המצב ובאופן שא"א להקפיד על כל דבר, וכן באופן שהחומרות מכבידות על האדם נפשית כך שקשה להישאר בבידוד למשך זמן ובאותו זמן גם להקפיד על כל דבר, אפשר להקל בכמה דינים שהם רק חומרות ולא מעיקר הדין וכיבואר, שהרי שמחת יו"ט הוא גם מצוה מן התורה.

בזמן הגאולה יהיו בני ישראל נעולים בבתיהם בצו א-לוקי. הם יהיו חייבים להיות בבית, נעולים. ודווקא מתוך ההתחזקות והאמונה בהקב"ה, יזכו בני ישראל לגאולה השלימה. (מרנא ה'חתם סופר' ז"ע.)

"ביכולתי לחשב את תנועותיהם של הגופים השמימיים, אך לא את טירופם של אנשים" (אייזיק ניוטון)

בימי מגפה צריך לזהר בתכלית השמירה ושיוסיף בהנהגתו לנקות המותרים ושלא להרבות במזון... וירחיק האנחה וירבה השמחה ולא יספיק בזה מיצוע בלבד... וכל זה הוא ענין טבעי (רשב"ש בתשובה קצה.)

בימינו, לא מעריכים אדם לפי מה שהוא עושה, אלא לפי הסכום שהוא מקבל.

בספר אביר הרועים, מובא שהאבני נזר אמר שכל הקשיים שיש לאנשים בחיים הם מפני שהם עושים את המצוות בקושי, כלומר מתפללים בלי חשק, לומדים בלי חשק, והוא אומר שאם אדם יעשה את כל המצוות בשמחה "אני ערב לו שלא תסור השמחה מביתו".

"בפמליא של מעלה מבקשים לראות איך מתנהגים בשעת הניסיון באמונה שלמה וברורה. (כ"ק מרן אדמו"ר מסאדיגורה שליט"א)

ברכת האילנות מברכים לאו דוקא בחודש ניסן, אלא כל שרואה הלבול בפעם הראשונה (מ"ב סי' רכו ס"ק א) ולכתחילה יברך בחודש ניסן (דברי ש"ח גליון 111 מהגר"ח קניבסקי ע"פ ברכ"י, דיני ברכת האילנות להגר"ש דבלי-צקי דע"פ קבלה יש לברך בניסן) ואם לא בירך בניסן, יכול לברך גם אחר ניסן כל עוד שלא גדלו הפירות (פוסקים ע"פ ערוה"ש ועוד)

גם אדם שמנהגו בדרך כלל לא לכלול במכירה חמץ גמור משום חששות שמא לא נעשה כראוי, מ"מ השנה [תש"פ] שנמצאים בשעת הדחק, ולא יודעים מה יולד יום ויתכן שיהיה מחסור כללי במזון לאחר פסח, או הגבלות בנגישות לחנויות, אדם שחושש וירא מפני המצב שלאחר פסח, וכן מי שמוגבל לאכול מאכלים מיוחדים בשביל בריאותו וירא שמא יחסר לו מאכלים אלו לאחר הפסח, מותר לכתחילה להשאיר מוצרי חמץ שיש כבר בבית, אפילו חמץ גמור, ולכלול אותם במכירה עם הרב, ולסגור המקום ולסמן המקום כראוי שהוא מכור לגוי, ולא צריכים התרת נדרים מאחר שהוא שעת הדחק ואופן עראי (פוסקי זמנינו).